НАПРЯМИ АНАЛІЗУ ЛОГІСТИЧНИХ ВИТРАТ ТА ЇХ ВДОСКОНАЛЕННЯ

Т. О. ЗВОНКО, магістр

Донбаська державна машинобудівна академія, м. Краматорськ

Логістичні витрати - це витрати матеріальних, трудових, фінансових та інформаційних ресурсів, обумовлені виконанням підприємствами своїх функцій замовлень споживачів [1].

Склад логістичних витрат залежить від наступних факторів: вид діяльності підприємства, масштаб підприємства, вид транспорту, маса, розмір та вид перевезеного вантажу, маршрут, вид та відстань перевезення, організація системи складування, способи вантаження і вивантаження; податки, митні правила і т. д [1].

Складові логістичних витрат є основою для визначення їх структури. А. Смєхов встановив, що для підприємств України при виконанні логістичної діяльності відповідає наступна структура витрат:

- на транспортування вантажів на магістральному транспорті (28-40%);
- на складування (25-46%);
- на упакування (15-25%);
- та інші витрати (наприклад, обробка замовлень клієнтів, заробітна плата співробітникам) (7-30%) [2].

З урахуванням значення транспорту необхідно оптимізувати логістичні витрати. Для їх зменшення та збільшення цілеспрямованості необхідно здійснювати їх оперативний аналіз із застосуванням сучасних методів.

Комплексний характер та складність визначення логістичних витрат зумовлені впливом великого числа факторів як зовнішнього, так і внутрішнього середовища підприємства. В табл. 1 представлені основні фактори, що впливають на величину логістичних витрат.

Таблиця 1

Фактори, що впливають на формування логістичних витрат [2]

Логістичні функції та операції	Чинники формування логістичних витрат	
	Кількісні фактори	Якісні фактори
Надходження, обробка і оформлення замовлення	Величина, сума та кількість замовлень	Автоматизація та масштаб застосування сучасних інформаційних технологій
Планування виробництва	Матеріаломісткість товарів, Зміна обсягів господарської діяльності	Вимоги до якості продукції, Концентрація, спеціалізація, координація і інтеграція Інноваційні технології
Закупівля і поставка продукції	Частота та розмір замовлень, Виробнича програма, Ціна на матеріали	Податкова та грошова політика, методи постачання і обслуговування, фінансове становище підприємства
Складування і зберігання продукції	Розмір замовлення, Стан запасів, Площа складу, Рівень обладнання складу	Використання сучасних концепцій менеджменту
Збут продукції	Темпи інфляції, Сезонні коливання, Зовнішні та внутрішні ринки	Конкурентоспроможність, Концентрація споживачів, Прогноз кон'юнктури ринку

Шляхи мінімізації логістичних витрат:

1) Скорочення логістичних витрат які не є доцільними, шляхом проведення бенчмаркингу чи вартісного аналізу;

2) Проведення переговорів з клієнтами та постачальниками з метою зменшення цін, а також надання сприяння для зменшення витрат на логістику;

3) Пошук більш дешевих ресурсів;

4) Встановлення контролю над загальними витратами;

5) Підвищення кваліфікації співробітників (бізнес-програми, семінари);

6) Компенсація витрат від одного елемента логістичного ланцюга за рахунок іншого;

7) Автоматизування логістичних витрат [3].

Аналіз логістичних витрат є важливим елементом управління логістичної системи. Витрати можуть аналізуватися як в цілому по системі логістики, так і по виробничим підрозділам, елементами витрат і статтями калькуляції, видами діяльності та ін. Напрями аналізу логістичних витрат представлені на рис. 1 [4].

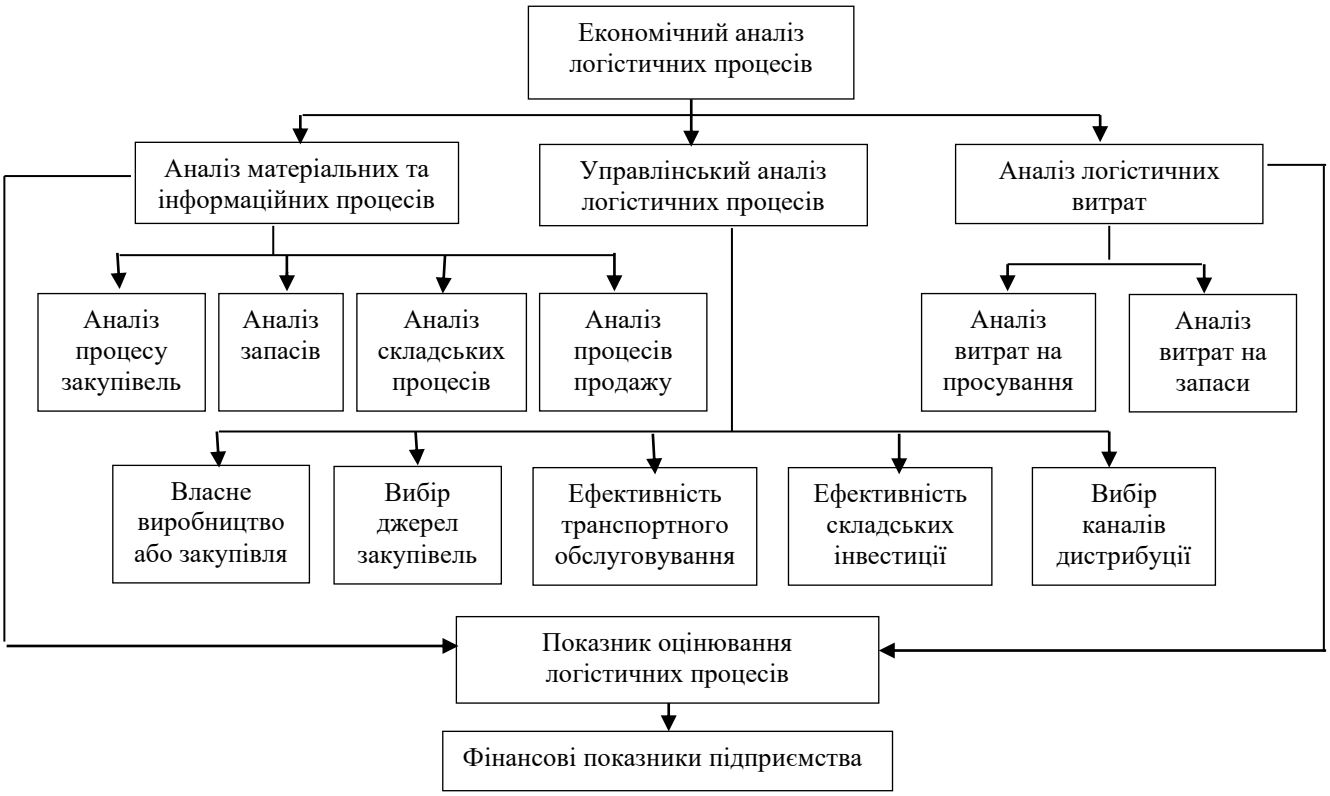

Рис. 1. Види економічного аналізу логістичних процесів на підприємстві

Отже, одним з головних моментів, який забезпечить ефективне здійснення і розвиток логістики в подальшому на підприємствах України є система аналізу і контролю логістичних витрат, а також розробка організаційної логістичної системи підприємства, котра б забезпечувала планування, організацію, реалізацію та управління матеріальними і відповідними їм потоками за критерієм мінімізації логістичних витрат.

Література

1. Григорьев, М. Н., Долгов А.П., Уваров С.А. Логистика. Продвинутый курс: учебник для магистров. М. : Издательство Юрайт, 2011. 734 с.

2. Сумець О.М. Логістичні витрати підприємства: теоретичні аспекти: монографія. Харків: Видавництво НУА, 2017. 244 с.

3. Бєляев В.М. Методи оцінки логістичних витрат і шляхи їх оптимізації URL: http://udik.com.ua/books/book-1047/chapter-36165/ (дата звернення:15.01.2019).

4. Саркисов С.В. Управление логистикой: Учеб. пособие. М.: Дело, 2014. 368 с.